

О С О Б Е Н О М Н Е Н И Е

на съдията Любен Корнезов по т.3 и 4 на Определението от 14 април 1994 г. по к.д. № 1/1994 г.

I. По точка 3. Конституционният съд /КС/ приема, че искането на групата народни представители за обявяване противоконституционност на ЗВСС страда от недостатъци и на основание чл.19 ЗКС отклонява искането.

Не споделям това становище, поради следните съображения:

1. Законът за Конституционния съд изисква, искането с което се сезира КС да бъде в писмена форма и мотивирано /чл.17, ал.1/. Този принцип за редовността на искането е доразвит и конкретизиран в чл.18 ПОДКС. В определението на КС не се посочва, кой точно изисквания за редовността на искането не са спазени, за да се отклони то и прекрати производството в тази му част. Твърдението, че групата народни представители не "посочват точно дали целия закон или отделни негови текстове са в противоречие с Конституцията" не отговаря на материалите по делото.

В искането ясно и недвусмислено е изразено твърдението на групата народни представители, че целия ЗВСС е противоконституционен, защото противоречи на чл.чл.16,48 и 56 от Конституцията. Това тяхно становище се потвърждава и в допълнителното уточнение от 16.03.1994 г., в което те казват, че поставения въпрос "се отнася до съответствието на целия закон с Конституцията". Искателите мотивират на

няколко страници това свое разбиране с липсата на възможности за защита на съдебните магистрати срещу решенията на ВСС. Те квалифицират искането си по чл.149, ал.1, т.2 К.

Следователно, нямаме такива съществени недостатъци на искането, което да го прави нередовно от формална гледна точка. Групата народни представители са спазили всички основни изисквания на чл.17 ЗКС и чл.18 ПОДКС, като са мотивирали в писмена форма своето искане за обявяване на целия ЗВСС за противоконституционен.

2. Проблемът за допустимостта на това искане се поставя в светлината на предишни две решения на КС по ЗВСС.

По к.д. № 30/91 г. КС е бил сезиран с искането, че 11 текста от ЗИДЗВСС са противоконституционни, което води и до противоконституционност на целия закон. С решение № 3 от 3 април 1992 г./ДВ, бр.30/1992г./, КС обявява 5 текста за противоконституционни, което обаче не води до противоконституционност на целия закон.

По к.д. № 4/93 г., КС е бил сезиран с искането за обявяване противоконституционност на § 14 от ЗИДЗВСС, който е извън първоначално посочените 11 текста. С решение № 6 от 22 април 1993 г. /ДВ, бр.36/93 г./, КС е приел, че няма сила на присъдено нещо, тъй като предмета на двете дела е различен и се е произнесъл по същество.

Ако КС е последователен в практиката си следва да приеме, че настоящето искане е допустимо, тъй като се

атакува ЗВСС на друго основание, извън основанията по цитираните по-горе две дела. От мотивите на двете решения е видно, че КС въобще не се е занимавал с правото на защита на съдебните магистрати и от тази гледна точка да преценява противоконституционността на ЗВСС, тъй като този въпрос не е бил поставен пред него.

Следователно не сме изправени пред хипотезата на чл.21, ал.5 ЗКС. Предметът на настоящето дело е различен от предмета по предишните две дела.

3. Поставя се въпросът, може ли липсата на дадена правна норма /норми/ да води до противоконституционност на целия закон? Безспорно КС не може да обявява за противоконституционна липсваща правна норма, нито с решението си да допълва закона, тъй като не е законодателен орган.

Мисля обаче, че проблемът има и друго измерение. Законът е система от правни норми, които регулират определен кръг от обществени отношения. КС трябва да разглежда не само закона като правни норми и да ги съпоставя с Конституцията, но и да разглежда обществените отношения, които той регулира. В противен случай конституционният контрол ще бъде формален, откъснат от действителността. Трябва да се преценява, не само конкретна норма, но и цялостната система на задължителни правила, проектирани върху обществените отношения за да се прецени тяхното съответствие с Конституцията. От тази гледна точка, тези обществени

отношения, могат да бъдат регулирани противоконституционно, поради липса на определени юридически правила, въпреки че нормите на закона, регулиращи тези обществени отношения сами за себе си, откъснати от действителността, да не са противоконституционни. Примерно в Наказателно процесуалния кодекс не се предвиждат норми за правото на защита на обвиняемия.

Следователно, в компетенциите на КС е да преценява доколко една законодателна празнота може да води до противоконституционност на цял закон, регулиращ дадени обществени отношения /друг е въпросът доколко в конкретния случай има такава празнота която да води до противоконституционност на ЗВСС/.

Изводът е, че искането е допустимо, защото е направено от 51 народни представители, имащи право да сезират КС /чл.150 К/; поставения въпрос пред КС е в неговите компетенции /чл.149, ал.1, т.2 К/ и искането отговаря на изискванията на чл.17 ЗКС и чл.18 ПОДКС.

II. По т.4. Конституционният съд приема, че искането на групата народни представители за съответствието на ЗВСС с общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които България е страна, страда от такива съществени недостатъци, които налагат неговото отклоняване и прекратяване на делото. Практически не се излагат мотиви за едно такова решение. Не споделям това

становище поради следните съображения.

1. По това искане на групата народни представители не се поставят проблемите за сила на присъдено нещо /чл.21, ал.5 ЗКС/, които стоят по т.3 на искането. До сега КС не е бил сезиран с въпроса за съответствието на ЗВСС с международното право, което по силата на чл.5, ал.4 К е част от нашата правна система. Както в диспозитива, така и в мотивите на решенията по к.д. № 30/91 г и № 4/93 г., КС въобще не се е занимавал с този въпрос. В особените мнения към тези дела също не се разисква този въпрос. И напълно правилно, защото той не е бил поставен и е бил извън предмета на делата. Това е друго правомощие на КС по чл.149, ал.1, т.4 Конституцията. Един закон може да не противоречи пряко на конституционни норми, но да противоречи на общоприети норми на международното право и международните договори, по които България е страна /по-подробно това становище е развито в особеното ми мнение по к.д. № 21/1993г/.

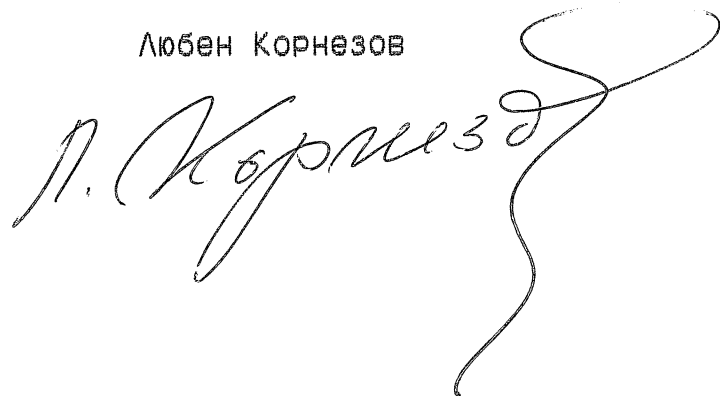
2. Не можем да говорим и за формални недостатъци на искане. Групата народни представители изрично посочват, че според тях ЗВСС противоречи на чл.8 и чл.23, т.2 от Всеобщата декларация за правата на човека, на чл.7 от Международния пакт за икономически, социални и културни права, на чл.2 от Международния пакт за граждански и политически права. Те не само цитират тези текстове, но и мотивират своето виждане по тях.

След като КС е сезиран от органите и лицата по чл.150

К, поставения пред него въпрос е в компетенциите му /чл.149, ал.1, т.4 К/ и искането отговаря изискванията на чл.17, ЗКС и чл.18 ПОДКС, то той е длъжен да реши делото по същество.

Изводът е, че искането на групата народни представители за съответствието на ЗВСС с общоприетите норми на международното право и международните договори, по които България е страна е допустимо и КС трябва да го реши по същество.

Любен Корнезов

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Kornezov', with a long, sweeping flourish extending downwards and to the right.